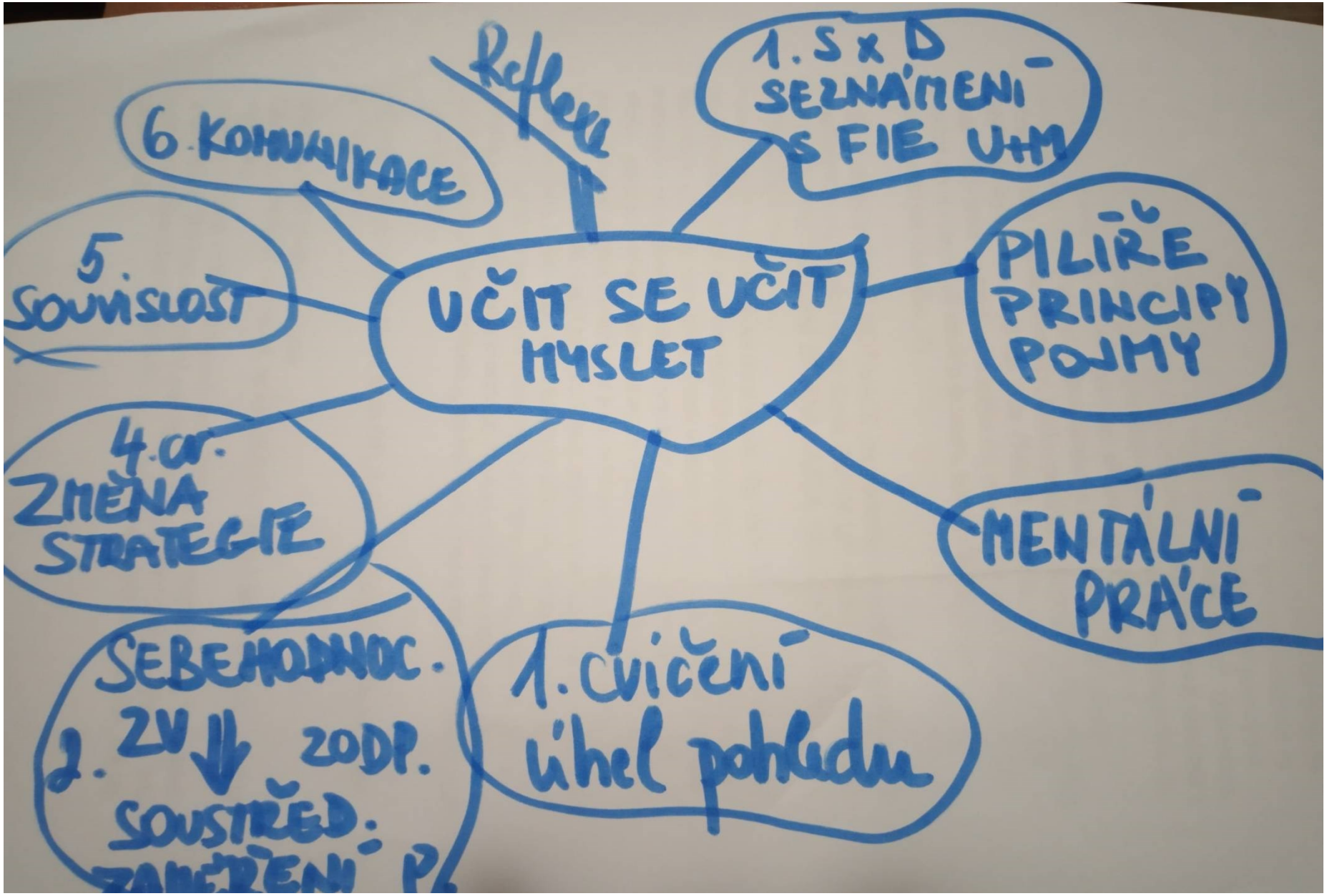
Učit se učit, myslet a žít učení s ohledem na fungování mozku

Mgr. Petra Dočkalová
terénní učitelka

Reflexe
1. S x D
SEZNÁMENÍ
S FIE U+M
6. KOMUNIKACE
5.
SOUVISLOST
UČIT SE UČIT
MYSLET
PILÍŘE
PRINCIPY
POJMY
4. CV.
ZMĚNA
STRATEGIE
MENTÁLNÍ
PRÁCE
SEBEHODNOC.
2. ZV ZODP.
SOUSTŘED.
1. CVIČENÍ
úhel pohledu

Učit se učit, myslet a žít - učení s ohledem na fungování mozku

- Metoda FIE, Zkušenost zprostředkovaného učení, jaké jsou možnosti využití této metody v praxi, v každodenním životě.
- Co to je Instrument, zvnitřnění, zaměření pozornosti? Pojmenujeme základními principy učení v rámci tohoto směru.
- Základní pilíře učení + příklady z praxe.
- Jak se můžeme naučit mentálně pracovat a co to je?
- Soustředěnost, sebekontrola, plánování, práce s cíli s emocemi.
- Projdeme společně cvičení na podporu myšlení v souvislosti, abstraktního myšlení, verbalizace.
- Jak můžeme promýšlet a propojovat učení s myšlením a proč je to výhodné?

UČENÍ

Učení je proces získávání a předávání zkušeností, návyků, dovedností, znalostí, hodnot a podobně. Učením se u lidí i u některých živočichů rozvíjejí a proměňují vrozené schopnosti a vzorce chování, takže může vzniknout i předávaná (tradovaná) kultura, odlišná v různých společnostech. Učení je tak na jedné straně součástí individuálního dospívání, výchovy a vzdělávání, na druhé straně reprodukce kultury. Učením se zabývá celá řada věd: etologie, psychologie, pedagogika, antropologie, filosofie a sociologie výchovy, neurovědy a další. V širším a metaforickém slova smyslu lze hovořit i o strojích, které se učí, musel je však k tomu někdo naprogramovat.

Učení + myšlení
(obsah + forma)

statika x dynamika
Základní principy učení

- **Smysl, cíl**
- **Přesah**
- **Interakce**
  FIE – pojmy
- **Instrument - nástroj**
- **Zvnitřnění, uvědomění**
- **Zaměření pozornosti**
- **Zprostředkování zkušenosti**
- **Kognitivní mapa**

Je 21. století

Moderní pracovní trh potřebuje pracovníky, kteří disponují rozmanitými kognitivními a afektivními schopnostmi, jež bývají definovány jako dovedností pro 21. století, které zahrnují

Metoda Instrumentálního obohacení FIE

- Dnešní učitel a speciální pedagog, či pedagogický psycholog se ocitá v náročnější situaci, než tomu bylo dříve. Existuje více problémů chování, více žáků se zvláštními potřebami, větší časový stres a mezi žáky jsou větší rozdíly. I dospělí lidé se dostávají do stále náročnějších situací, musí reagovat na více podnětů, které přicházejí z okolí, podmínky v jejich okolí se mění, a proto se musí stále nově přizpůsobovat, úkoly v zaměstnání jsou náročnější, některá zaměstnání jsou nahrazována jinými způsoby práce, což vyžaduje rekvalifikaci.

  Do této situace přichází prof. Reuven Feuerstein, který již padesát let tvrdí, že každý jedinec, bez ohledu na situaci, ve které žije a obtíže, kterými prochází, může podstatně zlepšit svoji schopnost se učit. Dokazují to zkušenosti s jeho metodou, která se aplikuje ve všech světových kontinentech u statisíců dětí, studentů i dospělých. V poslední době se tato metoda využívá i v práci s dospělými jedinci. Podstatou metody je rozvoj kognitivních (poznávacích) funkcí. Předpokládá to naučit se metodě duševní práce. Úkoly si naplánovat, vědomě si stanovit strategii, strategii měnit, když se již neosvědčí. Neučit se drilem, ale s plným porozuměním. Umět organizovat informace, vytvářet jejich systémy, vědět, kdy určitou informaci mohu použít a jak ji v běžném životě používám. Zásadním předpokladem metody je Zkušenost zprostředkovaného učení. Je to přístup, jak jedinci nejen informace předávat, ale spolu s ním je vyvozovat, třídit, dávat jim význam, hodnotit je podle důležitosti v daném kontextu a vytvářet si k nim i emoční vztah. Jde o přístup, který se zásadně liší od našeho školního systému, protože se pěstuje úcta k tomu, kdo má poznávat nové věci a přichází se k němu s důvěrou, že úkoly postupně zvládne, zpočátku snad s pomocí, později již samostatně.

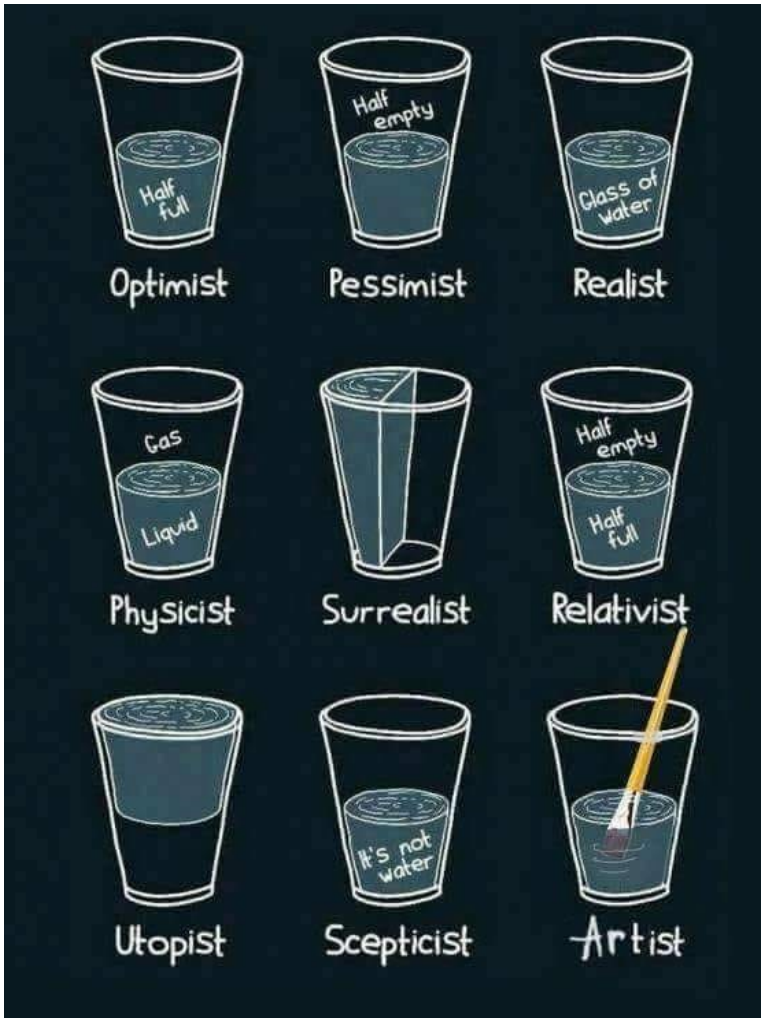
Cílem metody, přístupu je vychovat autentickou osobnost, která má znalosti, metodické dovednosti, rozumí svým emocím a je vůči druhým lidem empatický.

– být schopen komunikovat s lidmi z rozdílných kultur
– využívat rozmanitých technologií
– být schopen řešit komplexní problémy
– kriticky uvažovat
– spolupracovat s druhými
– adaptovat se na rychle se měnící prostředí a podmínky k plnění úkolů
– efektivně zvládat pracovní úkoly
– samostatně získávat nové vědomosti a informace.

(vize 2030)

1.cvičení
otevřené myšlení - úhel pohledu

jinak, ještě jinak, a jak ještě, ...

2. cvičení (bod) tělo

SEBEVĚDOMÍ NEBO SEBEUVĚDOMĚNÍ

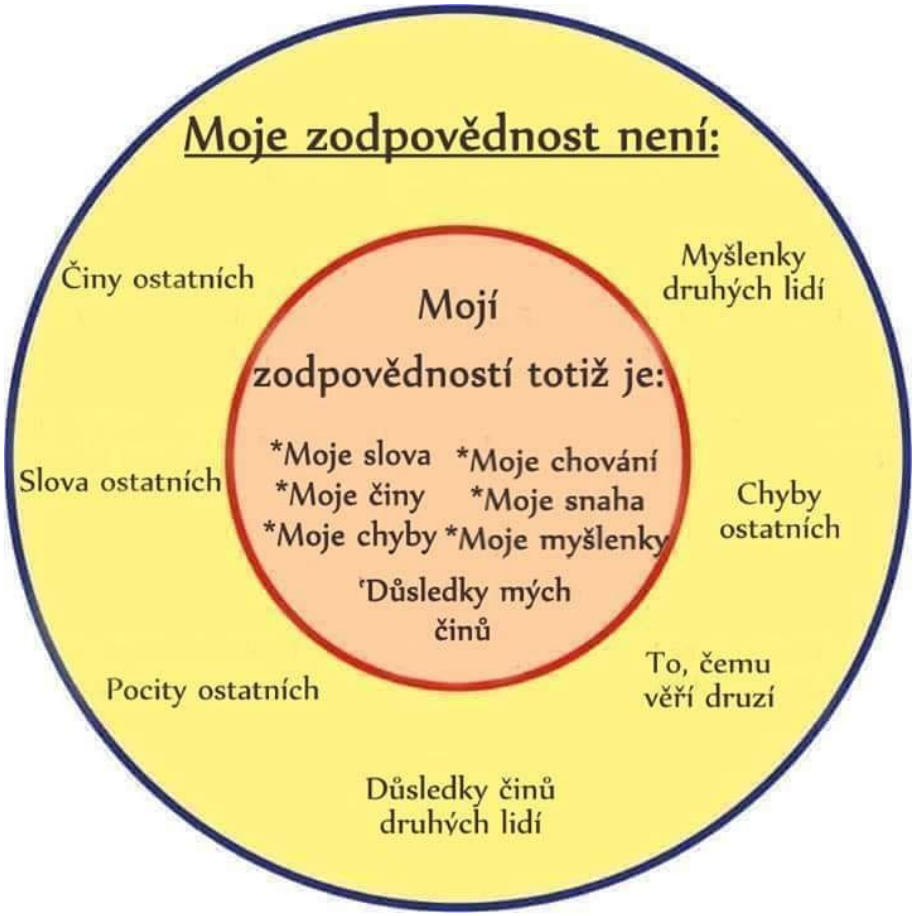
sebehodnota, sebeúcta
sebehodnocení, hodnoty
ZPĚTNÁ VAZBA

3. cvičení zodpovědnost

Zamyslete se, napište za co máte, uvědomujete si zodpovědnost, za co nemáte, nepřebíráte zodpovědnost.

Pojmenovat, uvědomit si

3. Zodpovědnost

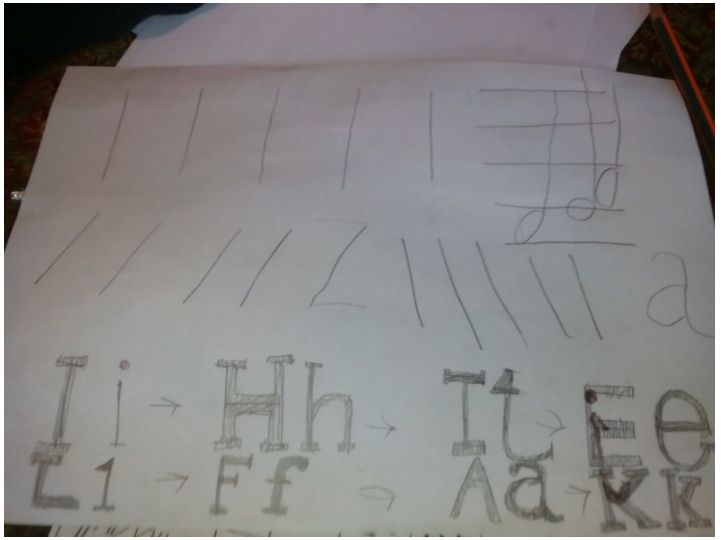

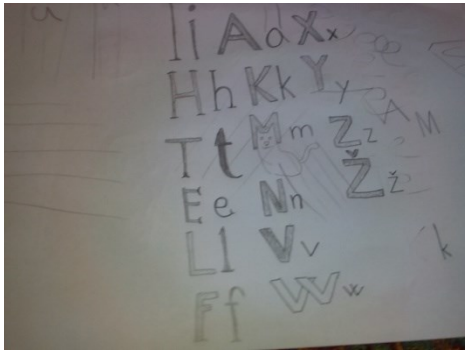
4. cvičení
Umění reagovat na změnu, strategické myšlení

- **Inteligence je schopnost reagovat na změnu**
- **Přestat ulpívat na jednom řešení, na jedné cestě, na jedné pravdě.**
- **Cvičení – instrukce**

5. cvičení - co mají společného žába a raketa?

- Myšlení v souvislosti
- Abeceda – souvislost

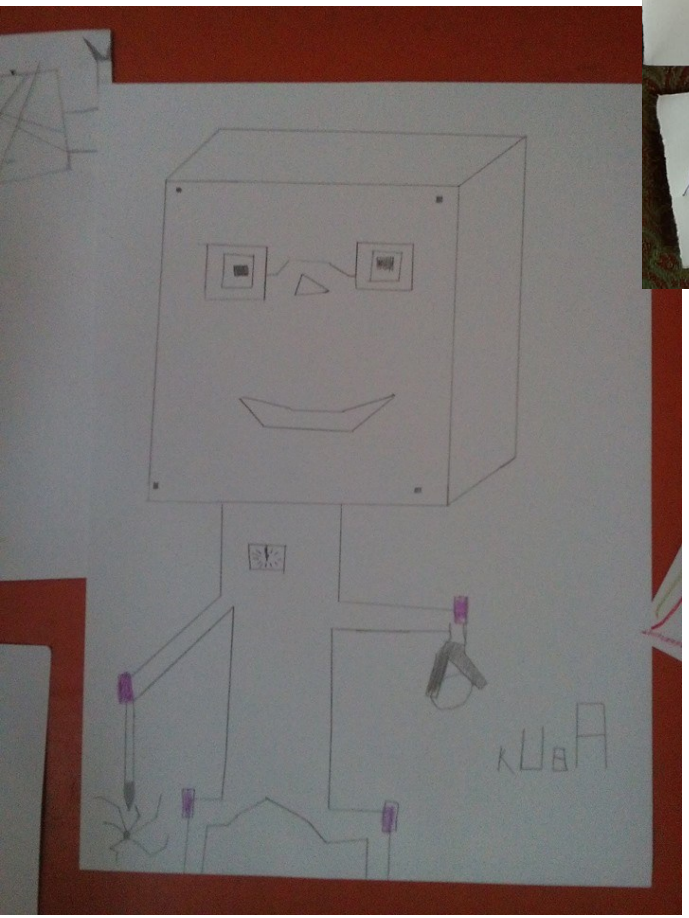

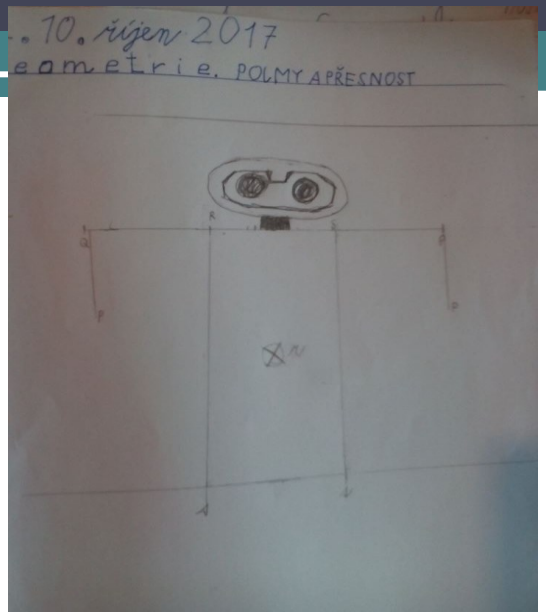
6. cvičení komunikace

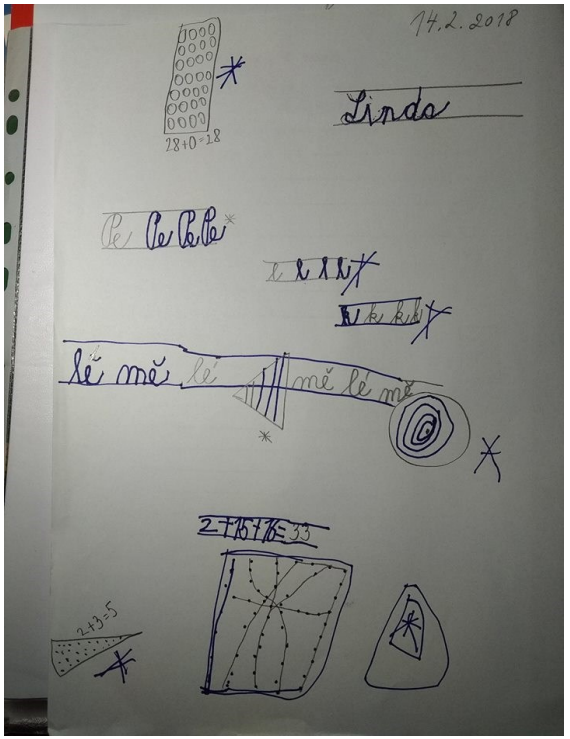
- **Nechte mne chvilku, já si to rozmyslím.**
- **Vnímat spojení myšlení a řeč**
- **Promýšlet, rovnat si myšlenky**

- **Neskákej do řeči nebo počkej, zaměř se na to, až druhý domluví**
- **Proč zrovna já? Nebo Co se na tom mám naučit?**

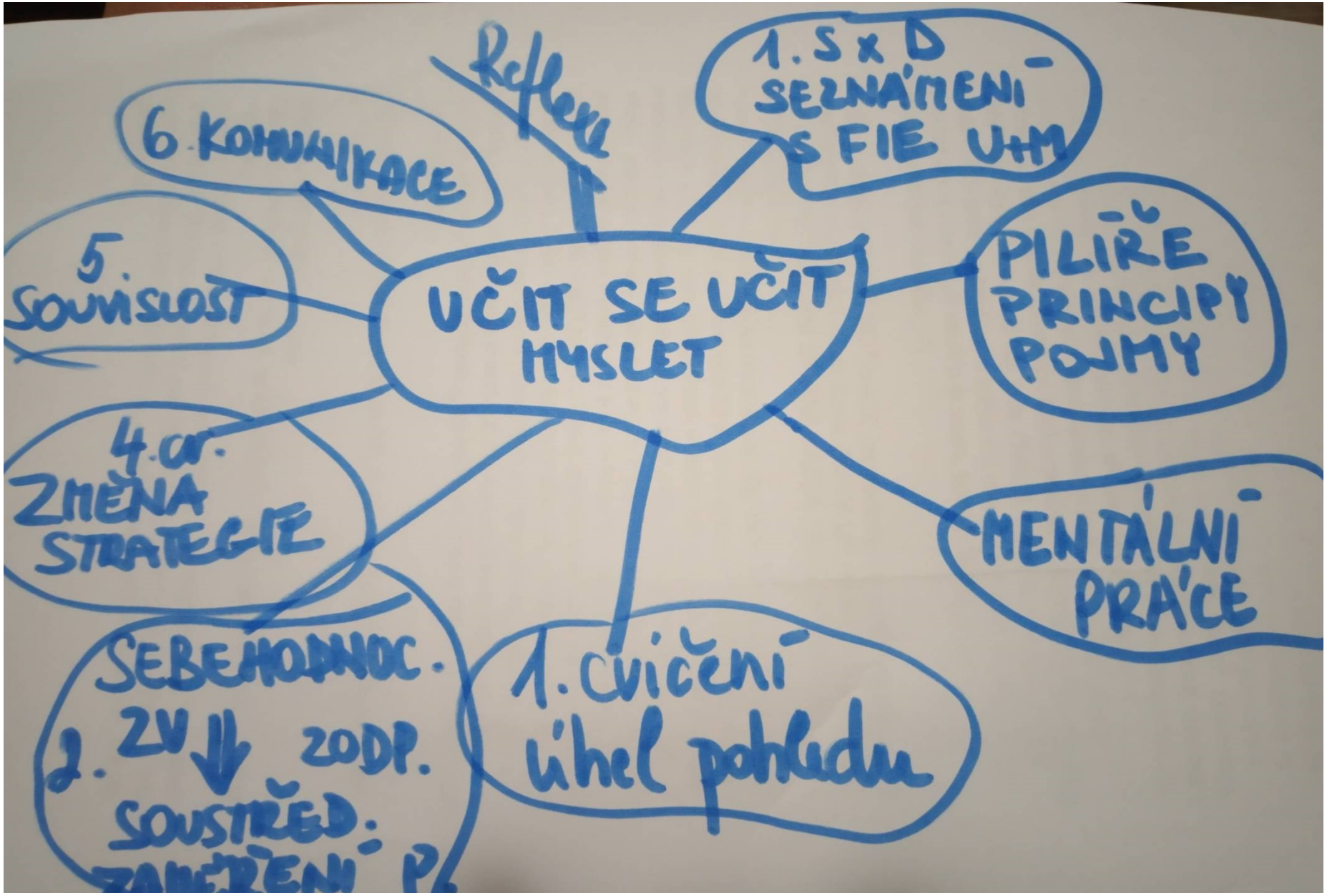

B_c_
k_lara
strom_ček_
vepřík_
vojác_
v_sob_
kluc_
v_let

10. říjen 2017
POLMY A PŘESNOST

14.2.2018
Linda

ZMĚŇ SVOJE SLOVA
ZMĚNÍŠ SVOJE MYŠLENÍ
Nerozumím tomu
Vzdávám to
Dělám chyby
To je moc těžké
To stačí
Co potřebuju abych to pochopil
Zkusím použít nějakou jinou metodu
Chybami se učím
K tomu budu potřebovat víc času a úsilí
Je tohle opravdu můj nejlepší výkon?
Nebudu nikdy tak chytrý jako on
Lépe to neumím
Neumím číst
Tohle mi nejde
Přijdu na to, jak to dělá a zkusím to
Můžu se pořád zlepšovat. Budu to zkoušet.
Budu trénovat svůj mozek pro čtení
Jsem na dobré cestě

Reflexe
1. S x D
SEZNÁMENÍ
S FIE U+M
6. KOMUNIKACE
5.
SOUVISLOST
UČIT SE UČIT
MYSLET
PILÍŘE
PRINCIPY
POJMY
4. CV.
ZMĚNA
STRATEGIE
MENTÁLNÍ
PRÁCE
SEBEHODNOC.
2. ZV ZODP.
SOUSTŘED.
1. CVIČENÍ
úhel pohledu

Reflexe + shrnutí

- **Rekapitulace**

- **Zamyslete se a napište, o čem přemýšlíte**
- **Otázky, pojmy, uvědomění, aha efekt**

7. Krok - cvičení
učení celoživotní - učení je život sám

Negramotní 21. století nebudou ti, kteří nebudou umět číst a psát, ale ti, kteří se nebudou umět učit.

Teorie + inspirace, odkazy

- http://cogito-centrum.cz/
- R. Feuerstein, Ph.Dr. V. Pokorná
- J. Holt - Jak se děti učí
- D. Siegel – Klidná výchova, Rozvíjejte naplno mozek svého dítěte
- V.Satirová – Kniha o rodině
- Sindelárová – Deficity dílčích funkcí
- Přednáška TED (Zimbardo, D.Dennet, T. Grandin, osobnost Helen Keller)
- F. Vester - Myslet, učit se… a zapomínat?
- T.Buzan – Myšlenkové mapy
- a další
- TED přednášky
- Vygotskij –Myšlení a řeč

"Nikdy si nikdo neplánoval, že bude na mizině, tlustý, líný, nebo hloupý. Tohle se právě stává, když nemáte plán.“
Larry Winget

Nyní jen přestat mluvit, přejít od mluvení a povídání ke konání a činění.

Děkuji za spolupráci

Mgr. Petra Dočkalová
Terénní učitelka